

WECAN ВОДИЧ ЗА ПРАКТИКАНТИ

<http://www.wecanproject.eu/>

СОДРЖИНА

04

Вовед во проектот
WECAN

06

Вовед во Водичот за
практиканти

08

Методологија на
наставната програма на
WECAN

10

Структура на
наставната програма на
WECAN

16

Дизајнирајте и спроведете го
вашето патување за обука низ
9-те принципи на EntreComp

39

Практични алатки и упатства
за употреба на наставната
програма

47

Општи совети за
WECoches

52

Референции

Автор

The Center for Social Innovation - CSI (Кипар)

Соработници

Еуросркл (Eurocircle) (Франција)

И-Бокс Криејт С.Л (I-Box Create, S.L.) (Шпанија)

Центар за креативен развој „Данило Долчи“ – ЦКР (Centre for Creative Development “Danilo Dolci” - CSC) (Италија)

Грчка асоцијација на жени претприемачи – СЕГЕ (Greek Association of Women Entrepreneurs – SEGE) (Грција)

Центар за управување со знаење – ЦУЗ (Република Северна Македонија)

ПРОЕКТОТ WESAN Е КОФИНАНСИРАН ОД ЕРАЗМУС + ПРОГРАМАТА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Поддршката на Европската Комисија за производство на оваа публикација не претставува одобрување на содржината, која ги рефлектира само ставовите на авторите и Комисијата не може да биде одговорна за каква било употреба што може да се направи од информациите содржани во неа. Број на проектот: 2019-1-FR01-KA204-062215.

Erasmus+

ВОВЕД ВО ПРОЕКТОТ WECAN

WECAN - Обука на тренери на жени претприемачи е проект кофинансиран од Еразмус + - Клучна акција 2 - Стратегиско партнерство | Образование на возрасни (број на проект 2019-1-FR01-KA204-062215).

Проектот се осврнува на претприемништвото како клучна компетенција за започнување бизнис и создавање вредност. WECAN цели кон подобрување на позитивните перцепции на жените за нивните вештини за започнување нов бизнис преку процес за обука во кој жени тренери со релевантно претприемачко искуство ќе им објаснат што е потребно за да се биде претприемач.

Покрај тоа, WECAN има цел да го зајакне женскиот претприемачки капацитет преку употреба на персонализирана програма за обука. Всушност, проектот промовира неконвенционален и неформален процес на учење, насочен кон градење самодоверба, надминување на бариерите и зајакнување на возрасни жени благодарение на програма за обука што ги подобрува и тренерите и лицата што се обучувани.

Патеката за обука на WECAN ќе содржи збир на нови и креативни алатки што ќе го направат попривлично учењето на лицето што се обучува, преку нејзино вклучување во еден-на-еден обука со друга жена што има релевантно претходно искуство во претприемачки потфати.

Методологијата преку која се засноваат нашите производи истовремено ќе ги надгради кариерните изгледи на искусните жени претприемачи за да станат харизматични и моќни тренери што ќе го пренесат своето знаење на помалку искусни жени.

Поконкретно, WECAN ќе:

- развие основни и трансверзални претприемачки вештини, користејќи приспособена програма за обука
- го зголеми чувството на иницијатива и претприемачки начин на размислување кај возрасните жени што ќе бидат, или кај младите, претприемачи
- промовира неконвенционално и неформално учење за да се изгради самодоверба, да се надминат бариерите и да се зајакнат невработените возрасни жени
- развие отворени образовни ресурси (OOP(OER)) што ќе бидат поставени на е-платформата, развиена за време на проектот

Во моментот, проектот се спроведува од шест партнерски организации, од 6 различни земји на ЕУ:

- EUROCIRCLE Centre d'Information Europe Direct, Франција (координатор)
- I-Box Create S.L., Шпанија
- Центар за управување со знаење, Северна Македонија
- Centro Per Lo Sviluppo Creativo Danilo Dolci, Италија
- CSI - Center for Social Innovation Ltd, Кипар
- Greek Association of Women Entrepreneurs, Грција

АНАЛИЗА НА ПОТРЕБИТЕ

Проектот WECAN е инспириран од анализа на тековниот пазар на трудот, кој сè уште се бори да зазdravi од финансиската криза во 2008 година. Во овој контекст, возрасната група 30-45 години е една од најпогодените што се соочуваат со бариери за повторен влез на пазарот на трудот. Предизвикот за овие возрасни лица е да генерираат нов вид раст што го прифаќа претприемништвото како начин да се создадат иновативни и конкурентни работни места.

Европската комисија ги смета новите претприемачи за огромни потенцијални инкубатори на креативни и иновативни идеи што може да доведат до создавање работни места, пониски стапки на невработеност и подобра социјална и економска интеграција. Во оваа работна рамка, претприемачката активност на жените во Европа сè уште не го достигнала својот целосен потенцијал.

Извештајот за претприемништво на жени (The Women Entrepreneurship Report) публикуван од Глобалниот монитор за претприемништво (Global entrepreneurship monitor) за 2016/2017 година покажува дека жените се соочуваат со дополнителни пречки во однос на мажите и дека овие бариери го ограничуваат успехот на жените во претприемачките активности.

Општо, претпријатијата на жените имале пониски очекувања за раст и повисоки стапки на прекинување споредени со оние на мажите, во земјите на ЕУ.

ВОВЕД ВО ВОДИЧОТ ЗА ПРАКТИКАНТИ

Она што ќе го прочитате е дизајнирано да ги поддржи жените претприемачи за да станат WECoches – стручни тренери на други возрасни жени што се заинтересирани да станат претприемачи, лидери и самосвесни професионалци.

Овој документ служи како водич за практиканти со цел да ја **поддржи употребата на наставната програма на WECAN од страна на WECoches, за да се олесни процесот на претприемачка обука со жените што сакаат да станат претприемачи**, сè со цел да се зајакнат и да се оспособат да создаваат вредност во општеството. WECoches треба да ги користат наставната програма и овој водич врз основа на своето постојно знаење, како и потребите и сетот на вештини на лицата што ги обучуваат.

ВОДИЧОТ НА ПРАКТИКАНТИ ЌЕ ПОНУДИ ПРАКТИЧНИ АЛАТКИ И УПАТСТВА ЗА ПОДДРШКА НА WECOACHES ЗА ВРЕМЕ НА НИВНИОТ ПРОЦЕС ЗА ОБУКА СО ЛИЦЕТО ШТО СЕ ОБУЧУВА.

Овој водич може да се употребува паралелно со наставната програма на WECAN, како материјал за поддршка на обуката и/или како самостоен ресурс

ЦЕЛ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Затоа, наставната програма на WECAN има двојна улога: таа е алатка за поддршка на WECoches да организираат сопствен курс за обука, благодарение на развиениот материјал, и да го спроведат процесот на обука, зајакнувајќи го чувството на иницијатива и претприемачките вештини на лицата што се обучуваат. Со други зборови, тоа е прирачник за обука приспособен за возрасни жени тренери, кои ќе водат нови жени претприемачи кон ефективно започнување бизнис, преку идентификување на бариерите со кои тие се соочуваат и нивно отстранување со адресирање на празнините во сопственото знаење.

Наставната програма е бесплатно достапна на нашата WECAN платформа за е-учење до која може да пристапите тука: <http://wclms.wecanproject.eu/>

Наставната програма на WECAN заедно со водичот за практиканти помага да се поттикне и да се подобри способноста на WECoches да дејствуваат како тренери врсници во однос на:

- самоанализа, самосвесност и мапирање на вештини: ова вклучува зголемување на мотивацијата, поставување цели и поттикнување иницијатива;
- меки претприемачки вештини како: однос на лидерство, активно слушање и комуникација, тимска работа, самоуправање, решавање проблеми, донесување одлуки итн.

ВИДОВИ ПРЕТПРИЕМАЧИ

Наставната програма и водичот на WECAN се дизајнирани да ги поддржат WECoches во зајакнување на жените за тие да развијат претприемачки начин на размислување и да станат агенти на самите себе. Овие жени може да бидат претприемачи од секаков вид, да доаѓаат од различни сектори што работат низ целиот синџир на вредности.

Поконкретно и за целите на овој проект, претприемач може да биде жена што сака да создаде нови потфати преку својата претприемачка активност или која сака во иднина да биде претприемач на едно од следниве:

Микропретприемач

Овој вид претприемач е самовработен и го разработува своето претпријатие сам, без други вработени. Микропретприемачите обично ја пополнуваат празнината помеѓу поголемо претпријатие и клиенти на далечина.

Сопственик на мало претпријатие

Овој вид претприемач може исто како и претходно споменатиот вид претприемач, со таа разлика што има мал број вработени за водење деловни активности.

Агент за продажба

Овој вид претприемач работи основа на провизија за продажба, како и целосна или основна плата, преку продажба на специфични производи за деловни субјекти.

МЕТОДОЛОГИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА НА WECAN

Методологијата WECAN се осврнува на претприемништвото како клучна компетенција за истовремено започнување бизнис и создавање вредност, како што е опишано во рамката ЕнтреКомп (EntreComp). Пристапот WECAN има цел да ги зајакне позитивните перцепции на жените за нивните вештини за започнување нов бизнис преку процес за обука во кој тренери со релевантно претприемачко искуство ќе им објаснат што е потребно за да се биде претприемач.

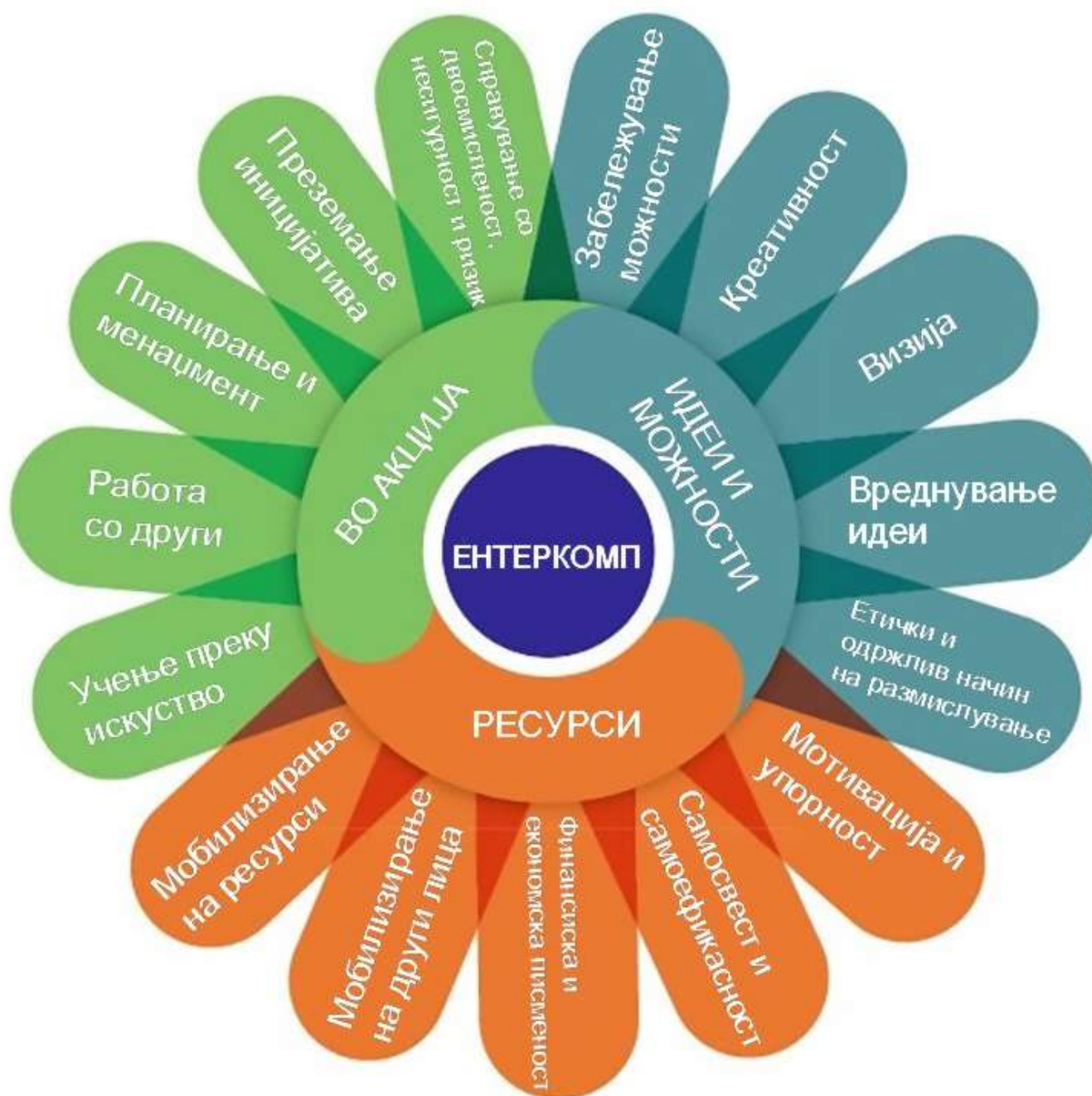

Ние сакаме да ги зајакнеме жените за тие да создаваат вредност во општеството во кое живеат преку процес за учење насочен кон претприемништво.

Четири столба ја водеа методолошката рамка:

- употребата на неформални и неконвенционални практики и пристапи за да се вклучат возрасни жени без работа;
- поимот за обука како неформален и креативен пристап за учење што може да го подобри учеството на жените во економскиот живот на општеството во кое живеат;
- трансверзалните компетенции на Европската референтна рамка за доживотно учење (European Reference Framework for Lifelong Learning (ERF));
- рамката „ЕнтреКомп“ како главна референтна рамка за развојот на претприемачко знаење, вештини и ставови применливи во сите сфери на животот.

ОСНОВЕН ПАТОКАЗ ЗА КОНКУРЕНТНОСТ НА WECAN

WECAN сака да ги развие компетенциите на WECoaches и лицата што ги обучуваат на холистички начин, следејќи ја рамката „ЕнтреКомп“. WECoaches, користејќи ја рамката „ЕнтреКомп“, ќе ги подобрат вештините потребни да ги зајакнат жените (кои ќе се обучуваат) да станат агенти на самите себе и да ги претворат своите идеи во дела. Претприемништвото ќе се третира како компетентност за доживотно учење и како трансверзална вештина неопходна за поттикнување на вработувањето на жените во деловниот сектор.

СТРУКТУРА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА НА WECAN

WECAN Наставна програма

СТРУКТУРА

Наставната програма на WECAN е поделена на 4 модули кои се дополнуваат меѓусебно.

Сите модули заедно го доловуваат поимот претприемништво како компетенција за доживотно учење и поддршка за WECoches преку подобрување на нивните способности, нивно зајакнување и давајќи им практични алатки и упатства за да го дизајнираат нивниот процес на обука.

- Секој модул има збир на активности/вежби, кои се наменети да се користат од страна на WECoches со лицата што ќе ги обучуваат за да го поддржат нивното учење. Информациите вклучени во секој модул може директно да се земат и да се искористат со лицето што се обучува за да се подобрат неговото знаење, вештини и ставови кон претприемништвото.
- Секој модул има времетраење од приближно 8 часа. Поточно, учењето е самостојно и организирано во неколку делови. Интерактивната презентација ги сумира клучните точки и обезбедува опции за самооценување, зајакнувајќи го целокупното разбирање за предметот. Учебникот за модулот ја обезбедува длабочината на опфатените концепти, подобрувајќи ги вашите вештини како WECoches во опфатените концепти, додека делот за активности за учење групирани по единици, ги наведува сите достапни ресурси за зајакнување на процесот за учење преку сторување.

Резултатите од учењето на секој модул се сугерирани во контекст на знаење, вештини и компетентност како што се дефинирани од ECVET, EQF и други европски рамки (2017). Во наставната програма на WECAN, тие термини се разбрани како:

ЗНАЕЊЕ

Знаењето е дефинирано како теоретско и/или фактичко. Тоа е тело на факти, принципи, теории и практики што се поврзани со поле на работа или студии.

ВЕШТИНИ

Вештините може да се когнитивни (вклучуваат употреба на логично, интуитивно и креативно размислување) и практични (вклучуваат рачна умешност и употреба на методи, материјали, алатки и инструменти).

КОМПЕТЕНЦИИ

Компетентноста е опишана како способноста на ученикот да примени знаење и вештини автономно и со одговорност.

МОДУЛ 1: Надминување на предизвиците со кои се соочуваат жените претприемачи

Модулот 1 – „Надминување на предизвиците со кои се соочуваат жените претприемачи“ има цел да ги расветли стереотипите што преовладуваат во претприемништвото. Модулот е фокусиран на родовата перспектива на претприемништвото и ги истакнува тешкотиите со кои жените претприемачи сè уште се соочуваат во однос на рамнотежата меѓу деловниот и приватниот живот, лидерството и негативниот публицитет. Едукативната цел е да ве поддржи вас како WECoach кон разбирање на моменталната состојба на женското претприемништво во вашата земја и придонесот на жените во нејзиниот економски и социјален развој.

ЗНАЕЊЕ	ВЕШТИНИ	КОМПЕТЕНЦИИ
Позицијата на жените во денешната економија во ЕУ и во земјите партнери	Разликите меѓу мажите и жените во однос на трудот сè уште постојат	Сфатете ги предизвиците со кои се соочуваат жените
Концептот на женско претприемништво	Улогата на стереотипите и лицата модели за пример	Препознајте ги родово заснованите бариери во претприемништвото
Важноста на рамнотежата меѓу деловниот и приватниот живот	Тешкотија за постигнување и одржување рамнотежа меѓу деловниот и приватниот живот	Употребете корисни совети за како да ги балансираат својот деловен и приватен живот
Женското лице на лидерството	Лидерството е став и состојба на умот	Употребете ги нивните вродени вештини да бидат подобри лидери
Реклами и нивната улога кон зајакнување на жените	Концептот на фемвертизирање (femvertizing)	Разберете ја моќта на маркетингот и бреднирањето во однос на зајакнување

МОДУЛ 2: Развивање и одржување на бизнис со Lean и агилни алатки

Целта на овој модул е да ѝ ги даде на WECoach алатките со кои тас ќе ѝ помогне на новата жена претприемач да започне свој бизнис користејќи Lean и агилни алатки. Методологијата Lean има важна предност кога станува збор за нови претприемачи, всушност таа обезбедува ефикасни и брзи начини да се тестираат нова идеја, производ или услуга. Новите деловни жени мора брзо да научат што бараат клиентите и пазарот и да се подготвени да платат, а оваа методологија нуди одлични средства за тоа.

Модулот има двојна улога:

- да ви овозможи вас како WECoach да ја обучите и да ја поддржите жената што ја обучувате и да го ажурирате нејзиното сфаќање за главните вештини што треба да ги поседува секој претприемач;
- да ви обезбеди алатки и извори да го пренесете ова знаење на онаа што ја обучувате и да ѝ овозможите да ги направи првите чекори кон светот на претприемништвото, инспирирајќи ја за визијата и мисијата на своето претпријатие.

ЗНАЕЊЕ	ВЕШТИНИ	КОМПЕТЕНЦИИ
Концептот на женско претприемништво	Улогата на стереотипите и лицата модели за пример	Препознајте ги родово заснованите бариери во претприемништвото
Важноста за рамнотежа меѓу деловниот и приватниот живот	Тешкотијата за постигнување и одржување рамнотежа меѓу деловниот и приватниот живот	Употребете корисни совети за како да ги балансираат својот деловен и приватен живот
Женското лице на лидерството	Лидерството е став и состојба на умот	Употребете ги нивните вродени вештини да бидат подобри лидери
Рекламите и нивната улога кон зајакнување на жените	Концептот на фемвертизирање (femvertising)	Разберете ја моќта на маркетингот и брендирањето во однос на зајакнување

МОДУЛ 3: Подобрување на комуникација, вмрежување и продажба на меки вештини

Клучот е обука за развој на претприемачки меки вештини кај жените. Замислете жена да формира сопствен бизнис само затоа што има многу специфична експертиза во одредена област. Дали овој единствен фактор значи дека нејзиниот бизнис ќе биде успешен? Постојат разновидни вештини што треба да се развијат за да се стане успешен претприемач. Целта на модулот е да ви ги даде ва, како WECoach алатките потребни да се поддржат лицата што се обучуваат (невработени жени и жени што сакаат да бидат претприемачи во иднина) за подобрување на меките вештини, со посебен фокус на комуникација, вмрежување, лидерство и вештини за друштвени мрежи.

ЗНАЕЊЕ	ВЕШТИНИ	КОМПЕТЕНЦИИ
Позицијата на жените во денешната економија во ЕУ и во земјите партнери	Разликите меѓу мажите и жените во однос на трудот сè уште постојат	Сфатете ги предизвиците со кои се соочуваат жените
Концептот на женско претприемништво	Улогата на стереотипите и лицата модели за пример	Препознајте ги родово заснованите бариери во претприемништвото
Важноста за рамнотежа меѓу деловниот и приватниот живот	Тешкотијата за постигнување и одржување рамнотежа меѓу деловниот и приватниот живот	Употребете корисни совети за како да ги балансираат својот деловен и приватен живот
Женското лице на лидерството	Лидерството е став и состојба на умот	Употребете ги нивните вродени вештини да бидат подобри лидери
Рекламите и нивната улога кон зајакнување на жените	Концептот на фемвертизирање (femvertising)	Разберете ја моќта на маркетингот и брендирањето во однос на зајакнување

МОДУЛ 4: Социјално претприемништво, социјален претприемач во XXI век

Овој модул има цел да ги воведе главните принципи на социјалното претприемништво и што значи да се биде социјален претприемач во XXI век. Едукативната цел е да се опремаат WECoches со знаење, вештини и компетенции за основните аспекти на претприемништвото и да им се понудат практични алатки што ќе се употребуваат со лицата што се обучуваат (невработени жени и жени што сакаат да бидат претприемачи во иднина).

ЗНАЕЊЕ	ВЕШТИНИ	КОМПЕТЕНЦИИ
Разлики меѓу социјално и конвенционално претпријатие	Важноста и улогата на социјалното претпријатие во заедницата	Елаборирај и приспособи ја идејата за основање на претпријатието
Како кружната економија влијае врз социјалните претпријатија	Кои се пречките и поволните аспекти при основање на социјално претпријатие	Спроведете сесија за разгледување на идеи со цел создавање идеи, идентификување на потребите на целната група и наоѓање нови засегнати страни
Успешни приказни на жени претприемачи и претпријатија водени од жени	Придобивките од вмрежување за влијание, големина на пазарот, репутација и иновативност	Донесете одлуки што ги земаат предвид и деловната и социјалната мисија
Основите на финансискиот менаџмент	Како финансиски да управувате со социјално претпријатие	Пронајдете релевантни формални и неформални можности за образование за претприемачки вештини
Минимум потребна технологија за водење на социјално претприемништво	Важноста на технологијата, хардверот и софтверот за одржливоста на едно претпријатие	Идентификувајте ги достапните решенија, предизвици и можни конкуренти
Главните принципи за претпријатието да биде одржливо	Како да имате успешна маркетинг стратегија за да постигнете продажба	Како да се изгради ефективен говор за убедување

**ДИЗАЈНИРАЈТЕ И
ИМПЛЕМЕНТИРАЈТЕ ГО ВАШИОТ
ПРОЦЕС ЗА ОБУКА ПРЕКУ 9-ТЕ
ЕНТЕРКОМП ПРИНЦИПИ**

9 ЕНТРЕКОМП ПРИНЦИПИ

Овој водич за практиканти се заснова на рамката „ЕнтреКомп“ и поради тоа овој дел е посветен на воведување на WECoches во 9-те главни ЕнтреКомп принципи. Овие принципи имаат цел да ги поддржат менторите/лицата што се обучуваат и оние што го олеснуваат процесот и секој професионалец во дизајнирање, имплементирање и следење на искуството од претприемачкото учење, на начин што ќе ги подобри претприемачките компетенции на нивните ученици според рамката „ЕнтреКомп“.

Принцип на ОБУЧУВАЊЕ (МЕНТОРИРАЊЕ)

Проектот WECAN се заснова на принципот на обучување во процесот на учење кај возрасни луѓе како ефикасен начин за зајакнување (особено на жените) за да станат претприемачи и лично и професионално да ги подобрат своите компетенции за доживотно учење. Како што е нагласено во модулот 1 од нашата наставна програма, жените (кои веќе се претприемачи или сакаат да бидат претприемачи во иднина) се соочуваат со разновидни предизвици да бидат ценети како лидери, а особено кога станува збор за балансирање на деловниот и приватниот живот. Поради тоа, за целите на проектот WECAN, повикани сте да им дадете сила на учениците и да го поттикнете нивното доживотно учење, водејќи ги да станат самостојни и независни ученици.

Совет

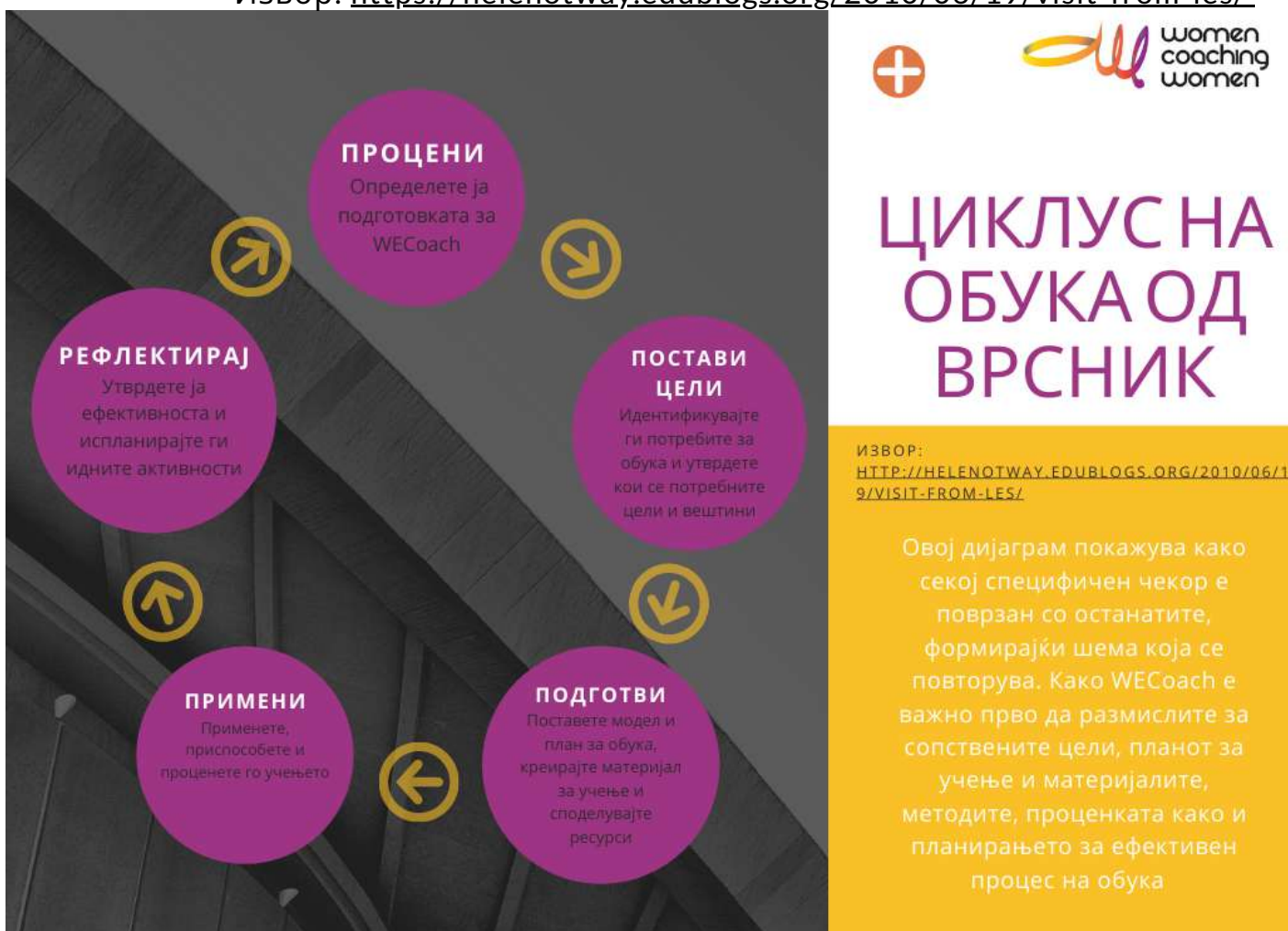
Не доделувајте им на учениците задачи само врз основа на фиксни резултати од учењето. Наместо тоа, инспирирајте ги да се осврнат на сопственото искуство, да преземат нови улоги и да научат од нив веднаш додека се соочуваат со нови ситуации. Тоа ќе го направите преку постепен развој на вашиот менторски пристап и преку следење на страстите, интересите и желбите за создавање вредност на учениците (на пример, започнете со проекти предводени од ученикот).

*Преку менторство, ученикот
ќе може да:*

ОБУКА ОД ВРСНИК

Извор: <https://helenotway.edublogs.org/2010/06/19/visit-from-les/>

Важноста на обуката од врсник веќе им е претставена на тренерите преку методолошкиот водич на WECAN. Да се биде тренер е нешто што се учи, процес на учење што трае. Постојано навраќајте се на вашите стратегии за обука – проценувајте, поставете цели, подгответе се, имплементирајте, рефлектирајте и повторете. Според Мејер (Meier) (2014), обуката од врсник станува поефикасна кога:

- тренерот дава повратни информации на конструктивен начин за да го поддржи лицето што го обучува во истражувањето нови можности;
- тренерот го поддржува лицето што го обучува преку фокусирање на неговите силни страни, а не само на слабостите;
- вклучете ги љубопитноста, имагинацијата и инспирацијата на врсникот партнер;
- тренерот останува доверлив и не осудува;
- тренерот му поставува прашања на лицето што го обучува со цел да создаде простор за размислување и разговор што има значење.

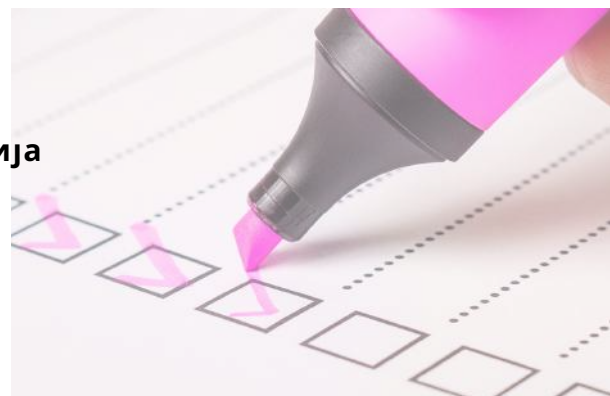
Поради тоа, учењето од врсници нуди значителни предности, како:

- подобрување на учењето;
- активација на механизмите за доверба и соработка;
- развој на самосвест и саморазвој;
- зајакнување.

ДИЗАЈНИРАЈТЕ ЈА ВАШАТА ТРЕНЕРСКА ИНТЕРВЕНЦИЈА

Како WECoach, треба да имате визија при дизајнирање на вашата тренерска интервенција. Информациите подолу се преземени од книгата „ЕнтреКомп“ на Европската Унија (2020). Пред да ја планирате вашата тренерска интервенција, важно е да ги земете предвид следниве аспекти:

1. Тренерски цели
2. Потребни на лицето што се обучува
3. Структура на обука, алатки за учење и методологија
4. План за комуникација
5. Ангажирање на засегнатите страни
6. Влијанија на учењето
7. Стратегии за процена и евалуација

ОТТУКА, РАЗМИСЛЕТЕ ЗА СЛЕДНИВЕ ПРАШАЊА:

- Што сакате да добиете со поставување тренерска интервенција за учење?
- Кои се вашите очекувања во однос на резултатите на лицето што се обучува? Кои компетенции треба да ги стекне преку овој процес за учење и како треба да ги користи знаењето/вештините што се научени?
- Зошто сакате лицето што го обучувате да се осврне повеќе кон претприемништво?
- Како ќе измерите дали ги имате постигнато своите цели?
- Како планирате да ја дизајнирате вашата тренерска интервенција, користејќи ја методологијата на WECAN и материјалот од наставната програма? Кои се главните теми на кои ќе се фокусира вашата интервенција? Кои модели и/или методологии планирате да ги користите (на пример, менторирање, мешано учење, самообука, учење со соработка итн.)? Кој е балансот меѓу теоријата, практичните активности и самостојното учење? Кое е практичното претприемачко искуство во кое ќе бидат вклучени вашите ученици? Како ќе ги структурирате вашите сесии (онлајн/офлајн)?
- Кои канали и алатки ќе ги користите за да ги промовирате вашите услуги за обука? Кој комуникациски стил и пристап сметате дека е најефективен за вашата таргетирана група (на пример, регрутирање)? Ако имате онлајн-сесија, кои платформи или софтвер ќе ги користите?
- Кои се потенцијалните влијанија на вашата обука врз територијалниот екосистем (едукација, социјални, културни, економски итн.)? Како ќе ги измерите? Како ќе ја зголемите нивната видливост? Кои индикатори, стратегии и алатки за следење ќе ги усвоите и како ќе ги интегрирате?
- Како го проценувате и мерите успехот на предвидените резултати од учењето за она лице што го обучувате? Кои алатки за евалуација/процена/рефлексивност ќе ги користите?

ТРЕНЕРСКА ИНТЕРВЕНЦИЈА

ДЕФИНИРАЈТЕ ГИ
РЕЗУЛТАТИТЕ ОД
УЧЕЊЕТО КОИ САКАТЕ ДА
ГИ ПОСТИГНЕ ЖЕНАТА
КОЈА ЈА ОБУЧУВАТЕ:

ИЗРАБОТЕТЕ ФОРМАТ
ШТО ОДГОВАРА НА
ВАШАТА ЦЕЛ

КОИ РЕСУРСИ ОД
НАСТАВНАТА ПРОГРАМА
ЌЕ ГИ КОРИСТИТЕ:

ИЗБЕРЕТЕ ГО
ПРОСТОРОТ КОЈ ВИ Е
ПОТРЕБЕН ЗА УЧЕЊЕ:

КАКО ЌЕ ПРОЦЕНИТЕ
ДЕКА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД
УЧЕЊЕТО СЕ
ПОСТИГНАТИ:

СО КОИ
ТРАНСВЕРЗАЛНИ
КОМПЕТЕНЦИИ НА
ОБУЧУВАНАТА ЖЕНА ЌЕ
СЕ СПРАВИТЕ:

СТРУКТУРИРАЊЕ НА ВРЕМЕНСКАТА РАМКА НА ВАШИТЕ ТРЕНИНГ СЕСИИ

Како тренер, важно е да изберете временска рамка што ќе биде најдобра за вас и за лицата што ги обучувате. Предлагаме две различни временски рамки за спроведување во текот на вашиот процес, но не заборавате да бидете флексибилни и свесни за потребите на жените, другите одговорности и барањата за нивното време. За ефикасно користење на материјалот развиен во наставната програма на WECAN, ќе ви требаат минимум 30 часа за обука (вклучувајќи теорија – практични активности – самостојно учење). Обрнете внимание и забележете го нивото на енергија и на мотивација што жените ги имаат кога ќе пристигнат и кога ги напуштаат сесиите и соодветно приспособете ја вашата временска рамка, доколку е потребно. Вие сте флексибилни да ги адаптирате нашите предлози врз основа на своето искуство и потребите на жените што ги обучувате (на пример, спроведување на обуката во 6 различни денови).

Прва опција: Обука од шест дена

Во оваа временска рамка, обуката ќе се спроведува во рок од шест последователни дена.

- Осигурете се дека оваа опција е соодветна за обучуваните лица и дека е јасно соопштена од самиот почеток.
- Осигурете се дека времето и локацијата/просторот што ги користите се соодветни на потребите на жените.
- Осигурете се дека жените можат да присуствуваат шест дена без да предизвикаат какви било конфликти или негативни последици со своите други одговорности.
- Треба постојано да ги следите и, доколку е потребно, да организирате дополнителни сесии.

На интензивна шестдневна обука, жените што ги тренирате можеби ќе можат подобро да го обработат и да го разберат материјалот кога не се прекинуваат со долги паузи помеѓу сесиите. Оваа временска рамка има потреба од организација, затоа дозволете време и простор за паузи и физички активности за да ги задржите жените ангажирани.

Втора опција: Обука од три недели

Во оваа временска рамка, обуката ќе се спроведува во период од 3 викенди. Оваа опција може да биде попогодна за некои жени бидејќи ќе им овозможи да се внесат и самостојно да го поминуваат материјалот во текот на процесот на учење.

- Спроведете ги трите обуки во краток временски период (на пример, еден ден за обука неделно во период од три недели).
- Создадете систем за поддршка и стратегија за комуникација меѓу деновите на обука.
- Понудете материјал и практични вежби за самостојно учење помеѓу сесиите, што може да овозможи подобра внатрешна обработка на материјалот. Ова овозможува практика и дискусија во текот на целиот процес на обука.

Осигурете се дека обучуваните лица се посветени и присуствуваат на сите сесии во текот на трите недели и се одговорни за своето учество.

ВАЖНО

- За сите опции за временска рамка, дозволете им на жените да ги носат своите мали деца и обезбедете им простор на децата, ако е можно. Исто така, размислете за обезбедување простории и флексибилно време на пауза за доење или за земање на децата од училиште.
- Со која било опција на временска рамка, на жените може да им треба повеќе време за материјалот и поради тоа да е нужно да постои одреден степен на флексибилност со времето. Секој оддел од обуката вклучува распоред, но тој треба да се приспособи на нивните потреби.

Принцип на

РЕФЛЕКСИЈА

Методологијата на WECAN се заснова на неформалниот принцип на едукација во процесот на учење на возрасните како интерактивен пристап со цел да ги зајакне жените. Рефлексијата (и испитувањето) е вградена компонента од неформалното образование. Затоа, како тренер треба да ги охрабрувате истовремено и самостојното размислување и размислувањето со другите, како за WECoaches така и за жените што ги обучувате.

Според ЕнтреКомп Playbook на Европската Унија (2020), претприемачкото учење е искусно по природа. За да научат да бидат ефективни, жените треба да размислуваат за своето искуство од обуката бидејќи тоа ќе им овозможи да учат, да ги рафинираат претпоставките и да ги подобруваат своите идеи при секој чекор во процесот. Рефлексијата е од витално значење за поттикнување на доживотно учење и опремување на жените со компетенции за понатамошен личен и професионален развој.

Како WECoach мора да ставите акцент на размислување „со вградување повторливи циклуси на откривање, идеи и тестирање во процесот, но исто така и со барање (од обучуваните жени) да размислат за своето искуство. Кога тие изведуваат таква вежба за саморефлексија, нивните резултати од учењето стануваат очигледни, што придонесува за зголемена самоефикасност, што е една од компетенциите на ЕнтреКомп“ (2020).

Совет:

Можете да направите едноставна вежба за рефлексија или на:

- крајот на секоја сесија ;
- пред и по секој модул на наставната програма за да размислат за тоа какво е нивното знаење пред процесот на учење и потоа, проценете го влијанието на користените методи и алатки и соодветно приспособете ја вашата методологија;
- и воопшто на почетокот и на крајот на вашиот процес на обука.

За рефлексијата да има долготраен ефект и влијание, треба да биде континуирана во текот на целиот обучуван пат. Секогаш е поохрабрувачки и помоќно за обучуваните доколку тие се активно вклучени во овој процес (саморефлексија) бидејќи WECoach треба да разговара со нив за нивните резултати и да се обиде да најде решенија за пречките или да го поттикне учењето. Саморефлексијата е важна кога ќе го направите тоа сами како WECoach, за да го оцените моменталниот пристап и да го приспособите/ подобрите вашиот стил на тренирање.

АЛАТКА ЗА ПОДДРШКА НА WECOACHES

Рефлексција на учење

1. КОЈ Е МОЈОТ ПРОЦЕС НА ОБУКА?

- Кој е мојот процес на обука како тренер до сега?
- Кои беа моите најголеми можности за личен и професионален развој и учење како тренер?

2. КАКОВ ТРЕНЕР СУМ ЈАС СЕГА ?

- Кои се моите јаки страни како тренер?

3. КАКОВ ТРЕНЕР САКАМ ЈАС ДА СТАНАМ?

- Која е мојата цел за учење?
- Што би сакала да направам поинаку или подобро како тренер?

4. КАКО ДА СТАНАМ ИДЕАЛЕН ТРЕНЕР ?

- Кои препреки треба да ги надминам?
- Кои ресурси можам да ги искористам?

5. КАКО ДА ЗНАМ ДЕКА СУМ ЈА ДОСТИГНАЛА ЦЕЛТА ЗА УЧЕЊЕ?

- Кои екстерни или интерни докази ќе ти покажат дека си ја достигнала целта?
- Како ќе го измериш својот прогрес?

ЗА ШТО Е НАМЕНЕТА ОВАА ВЕЖБА?

Оваа вежба е наменета да ви помогне вас како WECOaches да се осврнете на вашиот процес на учење пред да го започнете процесот на обука како тренери, заедно со лицата кои ги обучувате. Покрај тоа, оваа вежба може да биде усвоена и во учењето со обучуваното лице, за да ги рефлектира нејзините планови за учење и да постави исполнителни цели.

Принцип на СОРАБОТКА

Обуката е соработка. Како што веќе знаете, претприемачкото учење е индивидуална и колективна компетенција. За да создадете вредност, треба да комуницирате и да ги вклучите другите во процесот, затоа работата со други е претприемачка компетенција сама по себе.

Соработката на учениците им го поттикнува и овозможува развојот во знаењето, вештините и однесувањата. За соработка е потребен капацитет за признание и почит кон другите, подобрување на емпатијата и емоционалната интелигенција, активно слушање и земање предвид на повратните информации и предлозите на другите, тимска и ефикасна работа, како и ваши вештини за вмрежување.

Како WECcoach, ќе треба да го вклучите обучуваното лице во локални / национални / европски соработки за професионален развој и создавање вредност на претприемачката идеја на жената. Затоа, поттикнувајќи ги жените претприемачи со заеднички задачи (или со вас или со други жени претприемачи или обучувани), ќе ги оспособите да ги зајакнат своите претприемачки способности, истовремено поттикнувајќи ги нивните емоции што можат да го олеснат учењето.

СОЗДАДЕТЕ БЕЗБЕДЕН ПРОСТОР ЗА УЧЕЊЕ

За развој на активностите поврзани со претприемачко учење важно е да се создаде безбеден простор, магичен круг, каде што учениците се чувствуваат сигурни и безбедни. Една техника за создавање безбеден простор е техниката „СОЗДАВАМ УМЕТНОСТ“ (намера, посакувани резултати, агенда, улога и правила, време) Оваа вежба има цел да ја поттикне соработката меѓу тренерот и лицето што се обучува. Исто така, таа има цел да го подобри мобилизирањето на другите, да планира и да управува со компетенциите на „ЕнтреКомп“.

1. Земете табла и напишете ги насловите десно.

2. Дајте им на лицата кои ги обучувате 5 минути да размислат за активноста што треба да се спроведе и да соберат коментари.

3. Комбинирајте ги коментарите на тренерите со вашиот сопствен постер СОЗДАВАМ УМЕТНОСТ како WECoach.

4. Одвојте уште 10 минути за да се согласите за резултатите колективно.

5. Откако ќе се донесе одлуката, постерот останува консензуална обврска што и двајцата ќе ја почитуваат.

Можеби е подобро ако ја воведете техниката СОЗДАВАМ УМЕТНОСТ, да го скршите мразот и да започнете со активности за градење тим пред ова, така што меѓусебно ќе се запознаете, ќе стекнете самоверба и ќе се чувствувате безбедно. На тој начин, заеднички ќе продолжите со дискусијата. Можете да дознаете повеќе за односот тренер-обучувано лице и некои активности за кршење на мразот во нашиот методолошки водич WECAN.

НАМЕРА

ПОСАКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ

АГЕНДА

УЛОГА И ПРАВИЛА

ВРЕМЕ

Техника „СОЗДАВАМ
УМЕТНОСТ“

КАКО САКАМ ДА БИДАМ ОБУЧУВАНА?

Оваа вежба може да се користи со обучуваното лице преку користење на образецот со прашања подолу за понатамошен развој на принципот на размислување и соработка. Ако ја користите оваа вежба, направете го тоа додека го дизајнирате вашиот процес на обука, за да можете заеднички да одлучите за вашиот пристап. Можете да побарате некои од овие основни информации во воведната фаза за да ја зголемите свеста за личниот стил на учење на секој што е обучуван.

Овој образец е развиен од I-BOX Креирај.

Што би очекувале од вашиот тренер?	Што ве движи напред? Како може вашиот тренер да ја поттикне вашата мотивација?	
Каков вид комуникациска врска би претпочитале?	Што може да направи да се чувствувате комфортно?	Како би ги поставиле целите на вашиот процес?
Како би го оцениле нивото на успех на обуката?		

ИМЕ:

Алтернатива:

Однесувајте се како обучувано лице што треба да биде поддржано во своето претприемачко патување. Како сакате вашиот тренер да ве води? Одговорете на прашањето подолу замислувајќи го вашиот процес на обука и пристапот за учење што сакате да го присвоите.

Принцип на ИСКУСТВО

Како што е воведено во нашиот методолошки водич WECAN и во наставната програма на WECAN, „претприемништвото е индивидуален и колективен капацитет што дејствува според можностите и идеите и генерира вредност за себе и за другите“. Според рамката „ЕнтреКомп“, оваа претприемачка вредност може да биде културна, социјална, емоционална, еколошка или економска.

Социјалното претприемништво, како што е воведено во нашиот модул за наставна програма 4, има цел да ги поттикне социјалните иновации и општествените промени.

Со оглед на тоа дека претприемништвото е насочено кон акција, патувањето за претприемачки обуки на WECAN треба да се заснова на практично искуство. „ЕнтреКомп“ укажува дека учењето преку искуство е една од компетенциите што го прават еден претприемач.

Оттука, за да им помогнете да ја развијат својата компетентност, треба да се фокусирате на моќта на учење преку создавање вредност. Осигурете се да создадете рамка на дејствување кога ќе ја одредите вашата тренинг активност на претприемачи. Ова значи дека вие како WECoach ќе треба да воспоставите вистинска средина за учење во која ќе поттикнете експериментирање и флексибилна адаптација и ќе овозможите рефлексивна адаптација и ќе овозможите рефлексивна адаптација во напредокот на учењето.

Совет:

Да се биде WECoach е да се биде пример за другите. Висоветуваме да го користите вашето искуство колку што е можно повеќе кога тренирате. Со споделување искуства и успешни приказни, жените ќе бидат дополнително овластени да станат претприемачи.

Секој модул од наставната програма има практични вежби што можете да ги искористите за да ги тестирате нивните идеи и има успешни приказни за претпријатија водени од жени претприемачи од Кипар, Италија, Грција, Северна Македонија, Шпанија и Франција, кои можете да ги користите за да ги мотивирате вашите тренери во модулот 4.

Оваа обука за претприемништво треба да се направи во реален свет (со осигурување дека процесот има многубројни повторувања) што е можно повеќе за да се поттикне учење преку искуство. Испитајте идеи и постепено рафинирајте ги претпоставките засновани врз она што го оценувате како сработено и како несработено во текот на обучувачкиот процес.

ДЕФИНИРАЊЕ НА ПРОЦЕСОТ ЗА УЧЕЊЕ НА ОБУЧУВАНОТО ЛИЦЕ КОРИСТЕЈЌИ ВОЗДУШЕН БАЛОН

Кога ги дизајнирате вашите тренерски сесии, можете да ја користите метафората за воздушен балон за да го идентификувате процесот на учење на вашиот тренер, со тоа што ќе употребите воздушен балон како алатка за саморефлексија.

Тргувајќи од метафората на воздушен балон/ Аеростатот (Αέρας = воздух Στατικό = Статичен), можеме да го поврземе нашиот процес на учење со уред штир може да се издигне, да остане статичен, но исто така да започне да се движи кон земјата.

Прашањата што можете да ги користите за поддршка на саморефлексијата на вашиот тренер се:

- Што го воздигнува/поддржува вашето учење?
- Што ве спречува да учите?
- Што имате веќе во вашата корпа (вештини, знаења, ставови)?

Потоа им нудите на обучуваните лица 15 минути (или повеќе) за да дизајнираат свој **АЕРОСТАТО**. Упатството што треба да се даде може да биде: „Дизајнирајте го вашиот **АЕРОСТАТО**, документирајќи го сопствениот процес на учење. Кога ќе завршите, споделете ги рефлексииите. И двајцата можете да го сторите тоа за да го споредите секој стил на учење и да одлучите за заеднички тренинг пристап.“

Совет:

Активноста може да се повтори по некое време, за неколку недели или месеци, и исто така може да се искористи за да се поврзе со процесот на зајакнување на нејзините компетенции на „ЕнтреКомп“. Клучните компетенции може да се вклопат како наслови во балонот, а тренерот што го користи го идентификува она што го воздигнува/поддржува нејзиното учење, под клучен наслов на компетентност.

Принцип на ПРОГРЕСИЈА

Претприемачкото учење не е линеарен, туку сложен процес, во кој секој ученик има различно искуство врз основа на сопствениот постоен сет на вештини, интереси, аспирации и животни искуства. Претприемачкото учење е исто така искуствено кога интеракциите со другите го обликуваат процесот на учење. Затоа, оценувањето на ова патување е од суштинско значење и како WECoach треба да бидете во состојба да го олесните овој процес. Со оглед на тоа дека не постојат фиксни, стандардизирани критериуми за учење, и методологијата на WECAN се заснова на рефлексивно-рефлексивен пристап, процесот на учење главно го водат обучуваните лица наместо вие како WECoach.

Како тренер, сепак, можете да обрнете внимание на тоа како тие се соочуваат со предизвиците на процесот на претприемачко спознавање и да им помогнете да размислат за своите перформанси. На тој начин, ќе воспоставите рефлексивен пристап за учење каде што жените ќе бидат агенти на сопственото учење.

Совет

Можете да ги користите изјавите од резултатите од учењето „ЕнтреКомп“, како што се воведени во методолошкиот водич на проектот WECAN, да го поставите сетот на прашања на обучуваните лица за самопроцена за да ве водат и во оценувањето како во учењето, наместо во процената на учењето.

РЕФЛЕКСИВЕН ЦИКЛУС ГИБС

Рефлексивниот циклус на Гибс бил воведен од Грахам Гибс во 1988 година. Оваа вежба била искористена за да предизвика размислување за тоа како учиме од искуствата и нуди сет на прашања за тоа со цел да се овозможи да се научи и планира од сопствените искуства преку процена на тоа што поминало добро или што не било добро, евалуација на чувствата и анализа на искуството за да извлече учење и напредок.

Овој циклус опфаќа 6 фази:

- **Опис на искуството**
- **Чувства и мисли за искуството**
- **Евалуација на искуството, било да е добро или лошо**
- **Анализа на искуството за разбирање на ситуацијата**
- **Заклучок за тоа што некој научил и што можел да направи поинаку**
- **Акционен план за тоа како некој би излегол накрај со слични ситуации во иднина**

Ова е вежба за размислување што можете да ја користите заедно со обучуваното лице за да ја оцените нејзината прогресија. Прашањата можете да ги приспособите според тоа за што ја користите оваа вежба или да ги изберете оние што се посоодветни за целите на оваа вежба. Со тоа жената што ја обучувате ќе размислува за секоја од подолу наведените фази бидејќи така е повеќе веројатно критички да се вклучи во своето искуство во учењето

Начин на употреба

Прашања за рефлексивност

О: Што се случи? Кога и каде се случи тоа? Што сакавте да се случи? Кој беше исходот од ситуацијата?

Ч: Што мислевте и чувствувавте (пред, за време, после)?

Е: Што беше добро и лошо во искуството? Што помина добро, а што не?

А: Што друго можете да направите со ситуацијата? Кое знаење (внатрешно или надворешно) може да ви помогне да ја разберете ситуацијата?

З: Што друго можевте да направите? Што научивте од оваа ситуација? Кои вештини треба да ги развиете за да можете подобро да се справите со ваква ситуација?

АП: Ако повторно требаше да го направите истото, што би направиле сега поинаку? Како ќе ги развиете вештините кои ви се потребни?

Принцип на АКТИВАТОРИ

Како WECoach, ќе бидете повикани да ги поддржувате вашите обучувани лица емотивно. Обуката за претприемништво може да генерира емоции поврзани со нивното минато, тековните предизвици и пречки со кои се соочуваат како жени што сакаат да станат претприемачи. Поради таа конкретна причина, вие имате улога на поддржувач како тренер за да помогнете во зголемување на самоефикасноста, страственоста на претприемачот и во зајакнувањето на претприемачкиот идентитет.

Еден од главните аспекти на кој WECAN сака да се фокусира е зајакнувањето, процес што бара самопознавање и емоционална интелигенција. За да им помогнете на жените да најдат рамнотежа меѓу својот труд и својот личен живот, ќе треба да научите за нивното емотивно минато и да користите вежби што ќе ја надградат нивната еластичност и да ги изложите на справување со нејаснотијата, несигурноста и ризикот, една од компетенциите на „ЕнтреКомп“.

Совет:

Како WECoach, можете да генерирате мотивација поставувајќи предизвикувачки задачи, да ги охрабрувате да соработуваат со идните групи корисници или клиенти на нивното претпријатие, со поддржувачи или можни отфрлачи на нивните идеи, да вбризгуваат несигурност во текот на процесот, да работат во тимови (ако е можно) или да им вршат временски притисок, на пример со поместување на роковите напред.

ИНСТРУКЦИИ

Откако ќе ги запознаете жените што ги обучувате со оваа вежба, кажете им да ги спроведат следниве чекори:

1. Побарајте од обучуваните лица да ги затворат очите една минута и да размислат за: својот најдобар, најсреќен спомен од нивниот живот, најлошиот спомен и незгодната ситуација со која не можеле да излезат накрај.
2. Дајте им го образецот подолу за да одговорат на поставените прашања.
3. Потоа, размислете со нив на следниве теми: а) Дали сакате да ги споделите со мене спомените за кои размислувавте на почетокот на активността? (Советувајте им да изберат секавање што нема да им предизвика непријатно чувство бидејќи тие можат да бидат навистина лични. Ако не сакаат да ја споделат својата приказна, не притискајте ги и преминете на следните прашања. б) Кои беа критериумите за избор на вашите опции? в) Објаснете зошто е важно да се демонстрира емпатија. г) Објаснете како слободното време влијае врз позитивното расположение. д) Дали откријте какви било тешкотии за време на активността? е) Дали верувате дека овој вид прашалник може да биде корисен план за акција за потребите на корисниците? [Ако ја правите оваа вежба во групи, поделете ги на помали за да разговарате за овие прашања врсник со врсник.]
4. Како WECoach треба да се фокусирате на потребата за изразување и дефинирање на нивните чувства во различни ситуации од секојдневниот живот. Иако слободното време варира, тие ќе имаат можност да размислат за алтернативни начини за излегување накрај со некои анксиозни ситуации или некои емотивни конфликти. Исто така, преку изразување на сопствените чувства, тие ќе бидат повеќе свесни за фактите од нивниот секојдневен живот што им предизвикуваат позитивни или негативни емоции и на тој начин ќе можат исто така да ја зголемат или да ја минимизираат фреквенцијата на оваа ситуација. По истекот на времето, испитувајте го следново: а) Дали наоѓате заеднички елементи/емоции со вашиот соговорник? б) Дали верувате дека можете да прифатите кој било метод што го користи вашиот соговорник за регулирање на вашите емоции? в) Како се чувствувате изразувајќи ги своите емоции на личност што не ја познавате? г) Каков вид емоции најмногу влијаат на вас во вашата секојдневна рутина, позитивните или негативните?

ЕМОЦИИ

Наведете 10 различни емоции

Објаснете некои активности што ги правите во слободно време и кои ви предизвикуваат позитивни емоции

Како може да ги препознаете емоциите на другите?

Објаснете како се справувате со негативните чувства како што се страв, стрес, лутина, сомнеж, очај, тага и која било друга емоција што можеби сте ја сретнале

Принцип на НОВИТЕТ

Незнаењето на решението за даден проблем е секогаш прифатено во процесот на учење на претприемништвото. Особено затоа што повеќето пати тој вертикален проблем се чини нејасен и променлив. Она што го прави претприемачкиот процес толку важен е создавањето вредност онаму каде што претходно не постоела, што може да се смета како нејзина крајна цел. Ова сепак бара од учениците на претприемачки вештини да откријат нови средства за создавање вредност. Оригиналноста не останува само на индивидуално ниво, туку мора да постои и на општествено ниво. Таа оригиналност и новост во решенијата, или основана со тим или сами, што треба да се гледа како комплициран, мултидимензионален процес, ќе овозможи развој на претприемачкото учење. Како што сугерираат трите компетенции на „ЕнтреКомп“, претприемачкото учење треба да прифати двосмисленост и неизбежен ризик, кој треба да се управува со креативни начини и конечно да се замисли како можност за учење и за подобрување. Затоа, тренерот треба да биде дел од овој отворен, креативен процес, избегнувајќи какви било шематски наредби и упатства, за да дозволи да се појават алтернативни пристапи и идеи и да го водат процесот. На оригиналноста ѝ се потребни разни процеси на повторување: експериментирање, обиди со разни комбинации, прифаќање/одбивање на тоа што работи, а што не, тестирање и секогаш обид за подобрување на идеите. Амбиентот за учење треба да биде организиран на таков начин што ќе промовира создавање нови идеи, истражувања и гледиште дека секој неуспех е нова можност за стекнување корисно знаење и дека неуспесите никогаш не се трајни.

Идеја:

Предизвиците што треба да се решат за време на активност или работилница за претприемачко учење можат да бидат презентирани на различни начини. Може да поканите непрофитна организација да ги презентира специфичните предизвици со кои се соочува во своите проекти или може да поканите приватно претпријатие од одреден сектор или дури и јавна институција. Може да има еден предизвик или повеќе (три се добар износ) за да можат тимовите да одлучат на кој предизвик сакаат да работат. Доколку имате доволно време, можете да поканите неколку ваши ученици да излезат со свои предизвици и да ги замолите другите учесници да се приклучат на еден од предизвиците. Исто така е можно и вашата организација да го постави предизвикот за работа.

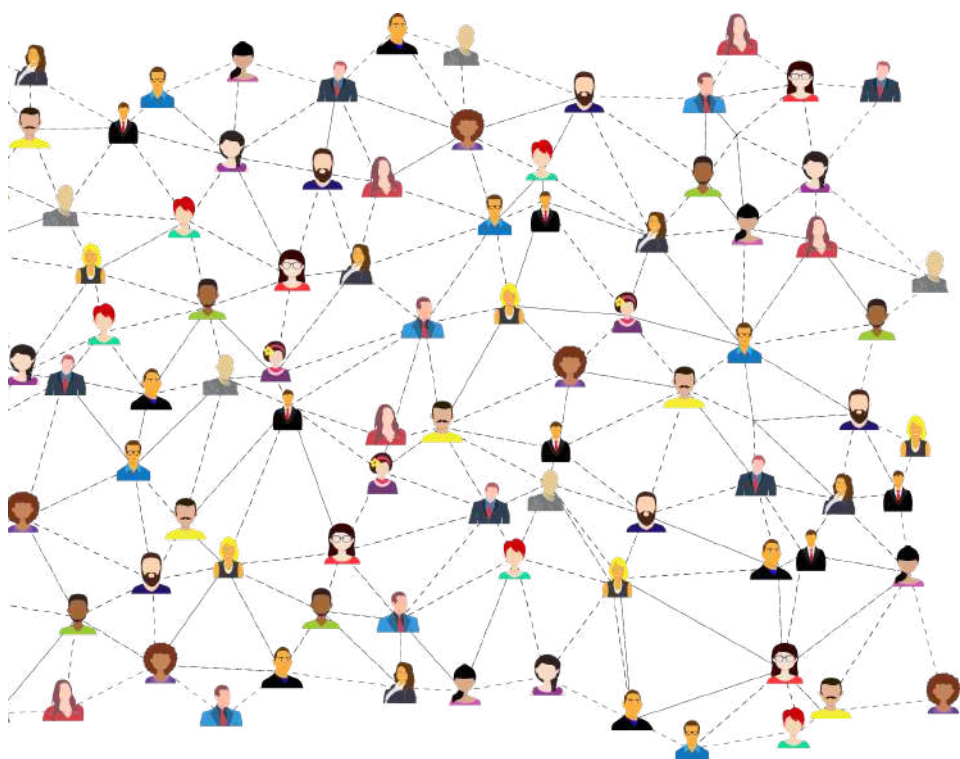

Принцип на ДРУГИ/ОСТ

Претприемачкото учење е меѓусебно поврзано со создавањето вредност. Овој процес бара од обучуваните да ги применат своите нови компетенции (знаење, вештини и ставови) за да создадат вредност за надворешните засегнати страни. Како што е информирано од рамката „ЕнтреКомп“, оваа вредност може да биде од кој било тип. За да се стори тоа, мора да се има емпатија кон другите пред да се вклучат во процесот на создавање вредност. Затоа, емпатијата е меѓу 15-те компетенции во рамката. Вашиот придонес како тренер е да ја зајакнете нивната емпатија. Проблемите што обучуваните лица ќе треба да ги решат преку својата идеја и деловно планирање мора да се засноваат на нивните сопствени страсти, љубопитност и визија. Како жена претприемач, а сега и тренер, треба да ги зајакнете жените тренери и да им помогнете да ја прошират својата мрежа. Водете ги во процесот на ангажирање на другите за да прифатат нова перспектива и да го склопат проблемот на нов начин. Ангажирањето на целната група на нивниот производ е меѓу најважните фази на претприемништвото. Со оглед на тоа, треба да ги поддржите преку овој процес за да му помогнете на вашиот тренер да забележи нови можности за проширување и соработка, да собере повратни информации за идеи или да станете кодизајнери во колективниот процес на претворање на идеја во дело.

Совет:

Сите модули на нашата наставна програма се составени од информации што ќе бидат корисни во подобрувањето на емпатијата, лидерството, меките вештини, комуникацијата и вмрежувањето, како и вештините за поставување. Со оглед на тоа дека WECoach ги избира теоретските информации и практичните вежби за кои мисли дека ќе бидат поважни и покорисни за секој тренер, секогаш усогласувајте го и приспособете го материјалот врз основа на идејата за обука, нејзината визија и природата на претпријатието.

Принцип на ЕКОСИСТЕМ

Претприемништвото може да се опише како екосистем во смисла дека е тоа општествен процес што комбинира различни актери, како што се локални бизниси, невладини организации, граѓански организации итн. Овие субјекти можат да работат заедно и да создадат влијание врз локалната и европската заедница. Како претприемач и тренер, од прва рака знаете колку се важни вмрежувањето и соработката за продуктивното претприемништво и како овој процес може да поттикне нечија мотивација. Учењето преку искуство е метод што е потенциран во проектот WECAN и е една од 15-те компетенции на „ЕнтреКомп“. Во поглавјето 3 од наставната програма, ние понатаму дискутираме за влијанието на вмрежувањето како мека вештина и во методолошкиот водич, за важноста на учењето преку искуство. Затоа, ако го третираме претприемништвото како екосистем, важно е за новите претприемачи (обучуваните) да го поврзат своето искуство на учење со претприемачкиот екосистем на својот контекст. Овој процес ќе го развие претприемачкиот начин на размислување на вашиот тренер и ќе придонесе во претворање на идеите на жената во акција, дозволувајќи да ги идентификува клучните играчи во светот на претприемништвото (поврзани со нејзиниот вид на деловно работење) и на тој начин, ќе ги зголеми нејзиниот ангажман, експертиза и независност во насочувањето на сопствените учења.

Совет:

Како тренер, ангажирајте ја и промовирајте ја интеракцијата на вашето обучувано лице со други претприемачи и претставници на вашиот локален екосистем. Овој процес може да биде извор на размена на искуства од реалниот живот, предизвици со кои тие можеби се соочиле како жени претприемачи на својот пат кон успехот и совети за тоа како да се надмине неуспехот и да се разбере дека е дел од претприемачкиот процес, како и совети што ќе бидат корисни за специфичниот деловен тип на обучуваното лице и локалното опкружување.

Овој процес на учење на крајот ќе ги култивира мотивацијата и упорноста на обучуваното лице, кои исто така се меѓу 15-те компетенции на „ЕнтреКомп“. Само тогаш, учењето е во релација со другите и во реални животни средини ќе им помогне во пренесувањето на нивното претходно знаење и искуство да се соочат со нови животни ситуации.

A photograph of two women in a classroom. The woman on the right, with curly hair and glasses, is pointing at a chalkboard. The woman on the left, with a ponytail and glasses, is holding an orange notebook. They are both looking at the board. The background shows a brick wall and a window.

**ПРАКТИЧНИ АЛАТКИ И
ВЕЖБИ ЗА ПОДДРШКА НА
WESCOACHES ВО УПОТРЕБА
НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА**

ДРВО НА ЖИВОТОТ

Генерално

Оваа вежба е преземена од Прирачникот за обука на овластени претприемачи (2016 – Глобална алијанса за чисти шпорети за готвење). Тоа им овозможува на обучуваните лица да размислуваат за своите животи и за своето јас. Ви советуваме да ја направите оваа вежба заедно со обучуваното лице доколку сакате да се запознаете подобро пред да започнете со процесот на обука користејќи ја наставната програма. Резултати: (1) когнитивна свесност, (2) управување со себе. Времетраењето на оваа вежба е околу 45 мин. Дрвото на животот е визуелна метафора во која едно дрво претставува нечиј живот и различните елементи што го сочинуваат – минато, сегашност и иднина. Со етикетирање на овие делови, обучуваното лице не само што ќе започне да открива (или можеби повторно ќе открие) аспекти од себе обликувани од минатото туку потоа може да започне активно да го култивира своето дрво за да го рефлектира видот на личноста што сака да се движи напред.

Чекори за имплементација:

1. Презентирајте флип-графикон со објаснување/упатства како да ги обележите различните делови од нивните лични дрвја во животот. Прочитајте низ секоја точка од куршумот од шаблонот подолу.
2. Користете пример за дрво на животот за учесниците визуелно да разберат што треба да направат.
3. Побарајте од учесниците да почнат да ги именуваат или да ги цртаат работите што ги поддржуваат нивните сопствени дрвја на животот, почнувајќи од корените. Објаснете дека учесниците можат да напишат зборови или да цртаат работи или симболи до нивните корења, стебла, овошје или пупки. Може да понудите неколку примери тука. За делот „достигнувања“ („плодови“), потенцирајте дека не треба да бараат големи работи, туку за работи за кои сметаат дека добро ги направиле во својот живот.
4. Поминете неколку минути и споделете ги вашите дрвја од животот и внимателно слушајте се!
5. Размислете за следниве прашања: а) Како се чувствувавте кога го споделивте вашето искуство? Што беше лесно? Што беше тешко? б) Како се чувствувавте кога слушавте туѓо дрво на животот? Што беше лесно? Што беше тешко? Прашајте ги обучуваните лица дали забележале слични искуства во своите животи додека разговарале за своите дрвја. Овде може да се појават прашања поврзани со полот.
6. Објаснете дека е важно да размислите за тоа кои искуства и животни навики им помогнале да ги зајакнат нивните животи, а кои го отежнале нивниот раст.
7. Прегледајте ги следниве прашања со нив додека размислуваат за тоа како да изградат посилено дрво: а) Кои се силните страни на моите корени што поддржуваат силно „јас“? Дали имам силен систем на поддршка во членовите на моето семејство или моите пријатели, или се чувам изолиран? Дали се фокусирам на искуствата во моето минато што ме прават да се чувствувам посилен или се фокусирам на болката и предизвиците со кои се соочив? б) Кои се силните страни на мојот трупец што го поддржуваат силното „јас“? Дали се грижам за себе, јадам здрава храна и се грижам за своето тело? Дали размислувам за позитивни работи што ги сакам за мојот живот или го поминувам времето жалејќи се за себе и сум лута за својот живот? в) Што можам да ценам за сите работи што ги постигнав и како ми помага ова во моите идни цели? Дали се секавам на моите добри квалитети или ги гледам само моите грешки и неуспеси? д) Како можам да гледам на моите идни надежи и соништа? Како се чувствувам сега додека гледам во својата иднина?
8. Дајте му на лицето што го обучувате уште пет минути, а потоа поттикнете го да каже нешто за своето искуство со оваа вежба. Нагласете дека има многу начини на кои може да го подобрат животното искуство и градењето на посилено „јас“ е еден од нив. Таа може да ги задржи своите дрвја на животот како потсетник на овие аспекти од својот живот.

ОБЈАСНУВАЊЕ

■ **КОРЕНИТЕ** ги претставуваат вашата историја и животни искуства. Ова ги вклучува вашето семејство, пријатели и заедница. Сите овие искуства ги обликувале – и на позитивен и на негативен начин – вашите верувања за светот. Овие верувања продолжуваат да влијаат врз вашиот секојдневен живот и сега. Важно е за вас да препознаете како вашите искуства го обликувале вашиот живот и да одредите како сакате да ги користите тие минати искуства за да ги зајакнете своите корени и да изградите посилна иднина.

■ **СТЕБЛОТО** претставува сè за вашиот живот денес: како размислувате, што правите, со кого живеете, вашата работа, вашето семејство, вашата заедница итн. Важно е да бидете свесни за сите овие аспекти на секојдневниот живот, така што можете да продолжите да се зајакнувате како личност.

■ **ОВОШКИТЕ** ги претставуваат вашите најголеми достигнувања. Важно е да го препознаете и да го цените она што сте го постигнале.

■ **ПУПКИТЕ** ги претставуваат вашите надежи и соништа за иднината (без разлика дали се мали или големи). Новите пупки се создадени и поддржани од енергијата што доаѓа од вашите корени и вашето стебло. Тие служат како основа за плодовите во вашиот живот. Овие пупки продолжуваат да се создаваат бидејќи тие ги претставуваат сите нови работи што сакате да се случат во вашиот живот. Секоја нова пупка претставува местото каде што се случува растот во вашиот живот.

■ Да знаете што сакате – вашите надежи и соништа – се важни за вашата иднина. Колку сте појасни за она што го сакате во иднина, толку подобро имате можност да извлечете од вашите сопствени ресурси (градење на корените, стеблото и плодовите) за да го остварите тоа.

Совет:

Објаснете му на лицето што го тренирате дека, како и дрвото, ние продолжуваме да растеме. И ние како дрвото, можеме да го подобриме процесот на растење, осигурувајќи се дека се издржуваме на најдобриот можен начин. За нас самите, треба да се осигуриме дека се грижиме за сите аспекти од нашите животи, нашите умови, тела и духови, за да можеме да продолжиме да стануваме посилни. Првиот чекор во грижата за себе е да разбереме кои сме и каде се наоѓаме во нашите животи. Откако ќе почнеме да се разбираме подобро, можеме да напредуваме во нашите животи. Иако не можеме да го смениме минатото, можеме да го промениме начинот на кој размислуваме за нашето минато.

Модул 1

РАБОТА-ЖИВОТ РАМНОТЕЖА

Како што е воведено во модулот 1, жените претприемачи честопати доживуваат некои предизвици во споредба со мажите, особено кога станува збор за нивната рамнотежа меѓу работата и животот. Бидејќи проектот WECAN има цел да ги поттикне жените да станат свои агенти, како WECoach ќе треба да разговарате со жената што ја обучувате за емоциите, самопознавањето, семејството и идентитетот.

Тркало на алатката за живот:

<https://www.mentimeter.com/s/0b983fd5c84b9760229d79360f46d37a/0a29a5ace7bd/edit>

Преку оваа врска, ќе бидете пренасочени кон „Ментиметар“, каде што ќе видите пајакова мрежа со прашање. Можете да ја споделите оваа врска со лицето што го обучувате и да побарате од него да одговори која од следниве теми е најважна во неговиот живот на визуелно привлечен и интерактивен начин.

Потоа, можете да поставите неколку прашања за да ги разберете нејзините приоритети подобро и да ја тренирате кон поставување на нејзините цели и балансирање на нејзиниот работен и семеен живот. Некои привремени теми на фокус може да бидат:

- Фокусирајте се на нејзините емоции, отпорност и управување со стресот.
- Помогнете ѝ да го перципира семејството како екосистем, дефинирајќи заедничка поделба на задачите и одговорностите во семејството, и да ги поддржува жените во кокреирање договор за соработка во рамките на семејството.
- Поддржете ги жените за тоа како да ја подигнат свеста за себе, за да можат подобро да ги знаат своите вештини и како да ги поврзат со своите искуства или цели во кариерата.
- Испитајте ги нејзините вредности и убедувања што таа ги има за себе, внатрешните и надворешните стереотипи и дискриминацијата со која може да се соочи како жена во врска со тоа како да воспостави баланс меѓу животот и работата.

Карактеристики:

Времетраење: 30 минути

Материјали:

- 1) Бела табла/флипчарт и маркери ако сакате да го нацртате образецот на парче хартија.
- 2) Или проектор и компјутер ако користите мрежна врска.

Совет:

ТРКАЛОТО НА ЖИВОТОТ е многу интересна алатка што треба да се користи пред модулот 1 со обучуваните лица за да се разберат себеси и да стават приоритети во своите животи, но вие како WECoach да ги разберете нивните можни борби/бариери и соодветно да ги водите за нивниот професионален развој.

Оваа алатка е преземена од „Дамите први“! Проект финансиран од ЕУ: www.ladiesfirst-project.eu

Модул 2

ЈАПОНСКИОТ КОНЦЕПТ „ИКИГАИ“

ИКИГАИ е јапонски концепт што значи активност што предизвикува чувство на имање цел во животот. Тоа е всушност дијаграм на преклопување помеѓу тоа во што сте добри, што сакате, за што сте платени и што му треба на светот.

За да му помогнете на лицето што го обучувате да го пронајде своето ИКИГАИ, треба да одговори на низа прашања во 4 клучни области:

- Во што си добар/а?
- Што сакаш?
- Што му е потребно на светот?
- За што можеш да бидеш платен/а?

Пресекот на одговорите на тие прашања ќе го формира вашето ИКИГАИ. Осигурете се да поставите неколку прашања за евалуација на крајот од оваа вежба, на пример: Дали ви се допадна оваа вежба? Зошто да/ зошто не? Дали научивте нешто ново за себе што претходно не сте го знаеле? Или можеби сте се сетиле на нешто на што не сте се сеќавале до сега? Врз основа на вашите одговори на прашањата, имате ли претстава какво може да биде вашето ИКИГАИ?

Карактеристики:

Времетраење: 45 минути

Материјали:

- 1) Бела табла/флип-графикон и маркери ако сакате да го нацртате образецот на парче хартија.
- 2) Или проектор и компјутер ако користите мрежна врска.

Предлог:

Користете ИКИГАИ за да му помогнете на лицето што го обучувате да ги дефинира сопствените интереси. Ако сакате, можете да го креирате нејзиното ИКИГАИ врз основа на тоа што ќе разговарате заедно за овие 4 клучни области бидејќи понекогаш набљудувачот може да забележи нечиј карактер пообјективно. Предлагаме да ја користите оваа вежба пред модулот 2 за да можете да знаете која е нејзината страст и цел во животот и да ги комбинирате со нејзината деловна идеја / план и дадени алатки (агилни).

Модул 3

КРУГ ОД МЕКИ ВЕШТИНИ

Оваа вежба е усвоена од Проектот EVS Realm: <https://www.europeanvolunteercentre.org/evs-realm>. Таа има цел да размисли за личниот развој на обучуваното лице и процесот на учење за стекнување со конкретни компетенции за комуникација и вмрежување, како и меки вештини. Со ова искуство, ќе поддржите други поврзани процеси, како што се самооценување или планирање за иден развој и ќе ви помогнеме соодветно да го користите модулот 2 од нашата WECAN наставна програма.

Како WECoach, помогнете му на лицето што го обучувате да ги дефинира своите постојни вештини и на што би сакало да се фокусира за време на овој обучувачки процес. Потоа можете заедно да разговарате за нејзините наоди и да понудите совети за подобрување. Истата вежба можете да ја користите откако ќе го поминете модулот 2 заедно за да процените дали усовршила некои од своите меки вештини и ги постигнала своите цели.

Чекори за имплементација (како што ќе му ги раскажете на обучуваното лице):

1. Нацртај круг и подели го на [X број] помали делови. Овој дел можете да го направите сами на табела, додека разговарате со обучуваното лице за следното прашање.
2. Размислете за меките вештини што ги сметате за важни за вашиот сопствен развој. Именувајте ги и наведете ги во кругот. Секој дел од кругот се залага за една компетентност. Овде можете да предложите некои вештини како што се воведени во модулот 2 од наставната програма за да ги водите низ овој процес.
3. Размислете колку (во процент) веќе сте ги стекнале овие вештини. Обележете го на секој дел од кругот. Обојте го делот според процената на процентот.
4. Погледнете го вашиот круг. Како изгледа тоа? Со кој елемент сте задоволни? Што треба да се подобри? Како можете да стигнете до 100 % во сите делови?
5. Замислете дека ова е како тркало што треба да се движи. Дали е можно? На кои делови треба да работите, на почетокот, за да може тркалото да се врти?

Карактеристики:

Времетраење: 30 минути

Материјали:

Користете ментиметар и пајакова мрежа ако обуката е онлајн или табличка и некои маркери ако процесот се одвива во живо.

Предлог:

Предлагаме да ја користите оваа вежба пред модулот 3 за да можете заедно да ги дефинирате нејзините силни и слаби страни и да креирате план и да поставите некои цели.

Можете да ја користите оваа алатка на два начина: оставете ги обучуваните лица да изберат свои вештини што би сакале да ги развијат или можете да ги водите да истражуваат вештини и компетенции како што се дефинирани во рамката „ЕнтреКомп“ (користејќи го цветот „ЕнтреКомп“).

Модул 4

ОСНОВНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ПРЕТПРИЕМНИШТВОТО

Оваа вежба е преземена од Прирачникот за обука на овластени претприемачи (2016 – Глобална алијанса за чисти шпорети за готвење)

Чекори за спроведување:

1. Побарајте од жената што ја обучувате да ги спомене претприемачките карактеристики што ги смета за важни за да стане успешна жена претприемач. Напишете ги овие изјави во флип-графикон. Потоа, можете да ја известите дека ќе ѝ ги претставите различните компетенции на „ЕнтреКомп“ што се важни за нејзиното претприемачко патување.
2. Спроведете студија на случај (видете на следната страница) за активностите на еден претприемач. Побарајте од учесниците да го прочитаат и да подвлечат каде мислат дека претприемачот покажува основна претприемачка компетентност. Подолу е даден образец за студија на случај.
3. Дискутирајте за следниве прашања:
4. Кои претприемачки компетенции ги поседува [жена #1]? И што вклучуваат овие компетенции?
5. На кои претприемачки компетенции треба да работи [жена #1]?
6. Дали мислите дека [жена #1] е успешен претприемач? Ако не е, зошто? Ако е, зошто?
7. Кога ќе се спомене секоја компетентност, видете дали е веќе напишана на флип-графиконот. Ако не, додајте ја на списокот.
8. На крајот од дискусијата, дајте ѝ цветни компетенции на „ЕнтреКомп“ и проектирајте слајд што ги покажува, ако е можно.
9. Побарајте од неа да ја поврзе секоја од компетенциите напишани на флип-графиконот со тие што се во цветот. Дозволете ѝ да постави прашања ако не разбира некои компетенции (или замолете ја да ги проучи однапред).

Карактеристики:

Времетраење: 45 минути

Цели:

- а) Поттикнете ги учесниците да ги идентификуваат важните персонални претприемачки компетенции.
- б) Дискутирајте за распространетоста на овие основни компетенции меѓу групата.

Материјали:

- 1) Бела табла и маркери или штафелај со хартија за цртање и маркери.
- 2) Проектор.

Совет:

Препорачливо е да ја користите оваа вежба пред модул 4 од наставната програма. Резултатите ќе ја водат вашата методологија на обука и ќе придонесат во планирањето на тренингот.

Пример на студија на случај

[ЖЕНА #1] И НЕЈЗИНИОТ БИЗНИС

[Жена #1] е деловна жена што продава шпорети во [град]. Пред да започне со овој бизнис, таа беше вработена во продавница каде што се продаваа шпорети. Таму таа се здоби со искуство во продажба на овие производи, ја проучуваше моменталната состојба на пазарот и потоа одлучи да започне сопствен бизнис. Таа ја сподели својата одлука со членовите на своето семејство и ги замоли да ѝ позајмат пари како почетна инвестиција. Таа помош од нејзиното семејство во комбинација со нејзините сопствени заштеди беше собрана во доволни почетни инвестиции за да го започне бизнисот. Таа избра многу соодветна деловна средина, каде што поминуваат многу потенцијални клиенти додека патуваат кон и од таа област. Таа ја организираше својата продавница и сè уште работи ефикасно и ефективно.

Освен што ризикува да ја напушти својата работа за да започне сопствен бизнис, таа е сигурна во работењето со клиенти и добавувачи. По природа е весела, скромна и вредна. Овој став ѝ овозможува да привлекува клиенти.

Таа го промовира својот бизнис користејќи различни методи на рекламирање, вклучително и давајќи им ја визит-картичката на многу луѓе. [Жена #1] верува во планирање пред да направи каков било потег во врска со бизнисите. Таа поставува јасна и реална цел и планира во прилог на достигнување на таа цел.

[Жена #1] е позната и по својот силен карактер и широко познавање за квалитетот на шпоретот. Внимателно ги избира добавувачите и им советува да бидат многу свесни во работата за да обезбедат квалитет. За неа, квалитетните производи се резултат на користење квалитетни материјали и процеси.

[Жена #1] е дарежлива со парите и очекува и другите да бидат исто како неа. Кога сака да им даде пари на членовите на своето семејство, таа едноставно ги зема од каса без да води евиденција за тоа колку зела. Не се сеќава колку членовите на нејзиното семејство вложиле во зачетокот на нејзиниот бизнис или колку дала сама од своите заштеди. Кога купува и продава шпорети, често заборава да ги запише.

Општи совети за WESCOACHES

АКТИВНО СЛУШАЊЕ – СПИСОК

Слушањето е една од најважните вештини што тренерот треба да ги има бидејќи може да влијае врз врската со обучуваната жена и врз течението на вашиот процес на учење. За да бидете активен слушател, треба да обрнете внимание на она што го споменува таа, дури и на најмалото нешто што може да укаже на сегмент од нејзиниот карактер, минатите искуства, потреби и аспирации! Во овој дел, ќе бидете запознаени со неколку техники што можете да ги користите за да ги зајакнете вашите вештини за активно слушање.

СОВЕТ: Ако ви е особено тешко да се концентрирате на она што го зборува некој, обидете се да ги повторите нивните зборови во вашата глава додека ги кажувате – ова ќе ја зацврсти нивната порака и ќе ви помогне да останете фокусирани.

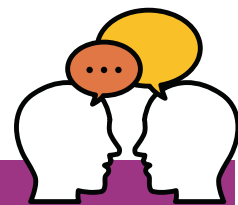
Внимавајте

Посветете го целото внимание на лицето што го обучувате додека зборува. Обрнете внимание на невербалната комуникација.

Совети:

- Гледајте во неа директно.
- Тргнете ги настрана мислите што ви го одвлекуваат вниманието.
- Не подготвувајте се ментално за контрадикција.
- Избегнувајте да го одвлечувате вниманието поради надворешни фактори (како на пр. настрани разговори).
- „Слушајте“ го нејзиниот говор на телото

Покажете дека навистина слушате

- Покажете дека сте вклучени во разговорот користејќи го говорот на вашето тело како невербална комуникација.
- Кимајте со главата повремено.
- Насмевнете се и користете други изрази на лицето.
- Бидете сигурни дека држењето на телото е отворено и заинтересирано.
- Охрабрете го волонтерот да продолжи со мали вербални коментари како „да“, „гледам“.

АКТИВНО СЛУШАЊЕ – СПИСОК

Давајте повратна информација

Можеби ќе треба да размислите за она што се зборува и да поставите појасни прашања.

- Размислете за кажаното со парафразирање.
- Поставувајте прашања за да разјасните одредени точки.
- Сумирајте ги / преформулирајте ги периодично коментарите на жената што ја обучувате, без да ја прекинувате.

Избегнувајте пресуда

Може да наидете на различни личности, мислења и ставови. Како WECcoach треба да ја избегнете пресудата.

- Дозволете ѝ да зборува и да ги споделува своите мислења, пред да ѝ поставите дополнителни прашања.
- Не прекинувајте со контрааргументи и не реагирајте со коментари што може да се сметаат за пресуди.

Одговорете соодветно

Активното слушање е корисно бидејќи промовира почит и разбирање. Вие стекнувате информации и перспектива. Неколку совети што треба да ги имате предвид за време на вашите сесии со обучуваното лице се:

- Бидете отворени и искрени во вашиот одговор. Тврдете ги вашите мислења со почит.
- Однесувајте се кон неа врз основа на нејзиниот сопствен пристап и потреби.
- Запомнете дека од секоја дискусија со вас, таа може да ги зајакне своите ЕнтреКомп вештини (на пример, комуникација, решавање проблеми или справување со фрустрација и други луѓе). затоа бидете внимателни во пристапот доколку сакате вашите сесии да бидат ефективни.

ДАВАЊЕ ПОВРАТНИ ИНФОРМАЦИИ – МЕТОДИ

Инспирирано од Potential Unearthed Ltd

Методот на сендвич

Методот на сендвич е начин да се дадат негативни повратни информации на конструктивен начин, фокусирајќи се и на добрите квалитети. Поточно, започнете ја дискусијата со позитивни повратни информации, потоа со негативни критики без расудување и повторно затворете со неколку зборови на благодарност.

Модел на говедско месо

Однесување: Објаснете јасно што прави или направило лицето, фокусирајќи се на своите постапки.

Пример: Дадете специфичен пример/инцидент за да опишете што се случило.

Ефект: Опишете го ефектот што го имал врз вас или некој друг или врз резултатот.

Иднина: Советувајте што сакате да се случува отсега натаму.

Модел во вид на крушка

Пофалба: Ќ честитате на индивидуата за она што го направила добро.

Примери: Наведете специфични примери за тоа каде сте виделе како се случува ова.

Прашајте: Кога и како можат да се уверат дека тоа ќе се повтори?

Поттик: Охрабрете ги добрите активности и поддржете ја жената што ја обучувате, за да бидете сигурни дека таа ќе продолжи да дејствува на овој корисен начин и во иднина.

Модел од четири дела

Контекст: Опишете ја ситуацијата што е можно поспецифично.

Однесување: Опишете го однесувањето што е можно појасно, без да носите заклучоци.

Влијание: Опишете ги резултатите (негативни и позитивни) од однесувањето.

Следни чекори: Кое специфично однесување треба да се смени или повтори како одговор на повратните информации? Зошто треба да се направи оваа промена?

Модел за ПОТТИК – За повратните информации да бидат конструктивни, треба да биде...

Избалансирано: Фокусот треба да биде на развојот и силните страни на приемникот и на тоа како може тие силни страни понатаму да се искористат. Кога давате „негативни повратни информации“, не заборавајте да вклучите добри и конструктивни точки.

Набљудувано: Кога ќе ги понудите вашите повратни информации до жената што ја обучувате, проверете дали се засноваат на нешто што сте го забележале конкретно во нејзините постапки, наместо да ги поврзувате со вашите сопствени чувства и пристрасности.

Цел: Поврзување на ова со горенаведеното, осигурете се дека, кога ќе ѝ дадете повратна информација, ќе се повикате на нејзините одредени активности и резултати, а не на нејзината личност. Бидете што е можно поописни, без да бидете евалуативни,

Специфично: Направете резервна копија од вашите коментари со специфични примери на набљудувано однесување за тоа што поминало добро или не.

Навремено: Бидете сигурни дека ќе ги дадете вашите повратни информации по секоја активност со обучуваното лице. Ова ќе ви помогне прецизно да разговарате за набљудуваните активности.

ПРЕГЛЕД – МОНИТОР ФОРМА

Користете го овој образец за да следите како ќе го поддржувате и ќе комуницирате во понатамошниот процес на обучуваното лице, по завршувањето на оваа обука. Вие секогаш ќе бидете пример за лицето што сте го обучиле како жена претприемач што ги знае предизвиците со кои често се соочуваат жените во овој сектор. Така, пронајдете начини како да ја одржите вашата врска со неа и продолжете да ја поддржувате и да соработувате и по искуството со WECAN! Еве неколку начини на кои можете да ѝ помогнете:

КАКО ЌЕ ОСТАНЕТЕ ВО КОНТАКТ СО ЖЕНАТА КОЈА ЈА ОБУЧУВАТЕ? КАКВА ПОДДРШКА ЌЕ Ё БИДЕ ПОТРЕБНА ЗА ДА ОСТАНЕ НА ВРВОТ СО НЕЈЗИНИТЕ АКЦИОНИ ПЛАНОВИ?

КАКОВ СИСТЕМ НА ПОДДРШКА (МЕНТОРИ, ТЕКОВНИ ОБУКИ, ГРУПИ НА ВРСНИЦИ, ИТН.) ЌЕ ПОТТИКНУВАТЕ ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА НЕЈЗИНИОТ КОНТИНУИРАН РАСТ?

КАКО ПРИНЦИПИТЕ НА ОВАА ОБУКА ГИ СМЕНИЈА ПЕРЦЕПЦИИТЕ НА ОБУЧУВАНАТА ЖЕНА ЗА СЕБЕСИ И ШТО СЕ Е ВОЗМОЖНО ВО НЕЈЗИНИОТ ЖИВОТ? ПРЕПОРАЧЛИВО Е ДА СОБЕРЕТЕ НЕКОИ СВЕДОШТВА ОД НЕЈЗЕ.

КАКО СЕ ПОКЛОПИЈА ВАШИТЕ ОЧЕКУВАЊА СО ОНА ШТО СЕ СЛУЧИ? РАЗГЛЕДАЈТЕ ГИ ПРАШАЊАТА И ВАШИТЕ ОДГОВОРИ ПРЕКУ СОСЛУШУВАЊЕ (НАПРАВЕТЕ БУРА НА ИДЕИ: МЕТОДИ НА УЧЕЊЕ), КРЕИРАЊЕ (НАПРАВЕТЕ БУРА НА ИДЕИ: КАКО ИЗГЛЕДА УСПЕХОТ?) И ИСПОРАКА (НАПРАВЕТЕ БУРА НА ИДЕИ: ПОТЕНЦИЈАЛНИ ПРЕДИЗВИЦИ И ОПСЕГ НА РЕШЕНИЈА)

РЕФЕРЕНЦИИ

Учебници/Прирачници/Пакет со алатки:

Bacigalupo, M., Weikert García, L., Mansoori, Y., & O’Keeffe, W. (2020). EntreComp Playbook. Entrepreneurial learning beyond the classroom. Publications Office of the European Union, Luxembourg. <https://doi.org/10.2760/77835>. <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/entrecomp-playbook> (Accessed online 14/04/2021).

Global Alliance of Clean Cookstoves. (2016). Empowered Entrepreneur Training Handbook. <https://www.cleancookingalliance.org/binary-data/RESOURCE/file/000/000/342-1.pdf> (Accessed online 14/04/21).

Pro Vobis – National Resource Center for Volunteering (Romania), Politistiko Ergastiri (Cyprus), ANAWOJ (Poland) and European Volunteer Center (Belgium). (2019). Treasure Box for Mentors and other support-persons in European Solidarity Corps Volunteering Projects. https://df2253af-c034-4026-aac2-5d1c91f60490.filesusr.com/ugd/3ec99c_1c80c2e12b804ca2867f8fa569f1aab7.pdf (Accessed online 14/04/21).

ЕУ финансирани проекти:

Ladies First Erasmus+ funded project: <https://ladiesfirst.fvaweb.eu/>. Project Number: 2017-1-EL01-KA202-036219.

Passionpreneurs Erasmus+ funded project:

https://drive.google.com/file/d/1tJyH8MQ2nRkqWVeLt_VTKycrZzKZHx_U/view. project N° 2019-1-DE02-KA204-006105.

Веб-адреси:

Potential Unearthed Ltd. (n.d.). Giving Feedback – Useful Models. Potential Unearthed. Retrieved April 14, 2021, from <https://www.potentialunearthed.co.uk/wp-content/uploads/2017/09/Feedback-Models.pdf>

StartUp Ionos. (01.10.18). The sandwich method of criticism. Ionos. <https://www.ionos.com/startupguide/productivity/sandwich-method/#:~:text=The%20sandwich%20method%20is%20a,appreciative%20words%20are%20used%20again>

Mind Tools. (n.d.). Active Listening: Hear What People Are Really Saying. Mindtools. Retrieved April 14, 2021, from <https://www.mindtools.com/CommSkill/ActiveListening.htm>

European Commission. (2016). COUNCIL RECOMMENDATION on the European Qualifications Framework for lifelong learning and repealing the Recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning.

[https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j4nvke1fm2yd1u0_j9vvik7m1c3gyxp/vkcweel22ru4/v=s7z/f=/com\(2016\)383_en.pdf](https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j4nvke1fm2yd1u0_j9vvik7m1c3gyxp/vkcweel22ru4/v=s7z/f=/com(2016)383_en.pdf)